

2023 M. SPALIO MĖN. AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

IZRAELIS

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS
Eksportuotojams aktuali informacija		
	Informacija apie Izraelio parlamento priimtą importo reformą.	https://www.chamber.org.il/media/166013/review-of-the-new-import-reform-in-israel-2022.pdf
	Izraelio prekybos rūmų pasiūlymai importuotojams ir eksportuotojams.	https://www.chamber.org.il/37679/40433/
	Izraelyje vykstančios parodos ir tarptautiniai verslo renginiai.	https://10times.com/top100/israel
	Izraelio mokesčių inspekcijos informacija dėl muitų ir kitų mokesčių prekėms pagal jų kodus.	https://shaarolami-query.customs.mof.gov.il/CustomsPilotWeb/en/CustomsBook/Import/CustomsTaarifEntry
Bendradarbiavimui MTEPI srityse aktuali informacija: mokslas (R&D), inovacijos, gyvybės mokslai		
	Pagrindinės Izraelio gyvybės mokslų institucijos	https://www.iati.co.il/iati-members.php
10-18	Dėl Hamas ir Izraelio karo, Europos Komisija nusprendė atidėti kai kurių Europos Horizonto paraiškų pateikimo terminus.	https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/deadline-extension-horizon-europe-calls-following-hamas-terrorist-attacks-across-israel-2023-10-18_en
	Izraelio dalyvavimas Europos Horizonto programoje	https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/st

		rategy-2020-2024/europe-world/international-cooperation/association-horizon-europe/israel_en
Energetika, transportas, aplinka ir klimato kaita, žaliosios technologijos, kibernetinis saugumas		
10-29	Izraelio energetikos ir infrastruktūros ministerija paskelbė išdavusi 12 licencijų gamtinių dujų žvalgybai tam skirtose zonose, kurias gavo 6 Izraelio ir tarptautinės kompanijos. Energetikos ir infrastruktūros ministras MK Israel Katz teigė, šios precedento neturinčios investicijos į gamtinių dujų žvalgybą leis atrasti naujus gamtinių dujų rezervuarus, o tai savo ruožtu sustiprins Izraelio energetinį saugumą, sustiprins šalies tarptautinius santykius, prisidės prie pragyvenimo išlaidų mažinimo ir paspartins perėjimą prie atsinaujinančių energijos šaltinių.	https://www.gov.il/en/departments/news/news-291023
10-11	Dėl Hamas ir Izraelio karo, daugelis skrydžio bendrovių sustabdė skrydžius iš/į Izraelį. Skrydžius vis dar vykdo Izraelio oro linijos bei kai kurios tarptautinės skrydžių bendrovės.	https://www.al-monitor.com/originals/2023/10/full-list-airlines-have-suspended-israel-flights-after-hamas-attacks
Startuoliai, fintech, informacinės ir ryšių technologijos, inžinerija ir kt. technologijos		
10-19	Izraelio inovacijų agentūra paskelbė apie finansinę priemonę, skirtą startuoliams, kurie susiduria su iššūkiais pritraukti investicijas dėl Hamas pradėto karo Izraelyje. Priemonei numatyta skirti apie 100 mln. šekelių (~25 mln. eurų) – tiek pat lėšų tikimasi pritraukti ir iš privačių investuotojų. Priemone pasinaudoti galės apie 100 Izraelio startuolių.	https://www.innovationisrael.org.il/en/news/nis100-million-fast-track-and-special-measures
10-25	Izraelio finansų ministerija nusprendė padidinti startuoliams skirtą valstybinį finansavimą nuo 100 mln. šekelių iki 400 mln. šekelių.	https://www.innovationisrael.org.il/en/news-fast-track-expended-total-nis400-million
10-13	Izraelio technologijų sektorius, o taip pat ir kiti sektoriai, susiduria su iššūkiais: dalis darbuotojų yra pakviesti į kariuomenę kaip rezerviniai kariai, dėl to kai kurie mažesni startuoliai priversti laikinai stabdyti savo veiklą. Izraelis pašaukė daugiau nei 300 000 karinių rezervistų, dauguma jų dirba ir studijuoja Izraelyje.	https://edition.cnn.com/2023/10/13/tech/israel-tech-sector-impact-hamas-war/index.html#:~:text=Tech%20is%20the%20single%20biggest%20sector%20of%20the,on%20tech%20firms%20has%20come%20through%20the%20workforce.
10-31	Tarptautinės technologijų įmonės, veikiančios Izraelyje, paskelbė apie finansines paskatas savo darbuotojams, siekiant kompensuoti karo sukeltus padarinius. Nvidia, Intel, Oracle, Salesforce, SAP ir kitos įmonės jau paskelbė apie finansinius paketus bei kitus įsipareigojimus darbuotojams.	https://en.globes.co.il/en/article-intel-to-pay-israel-employees-5000-war-grant-1001461350
10-31	Izraelio insurtech vienaragis NEXT Insurance paskelbė pritraukęs 265 JAV dolerių investiciją. Ši investicija vertinama kaip palankus ženklas, rodantis, kad Izraelio technologijų sektorius, nepaisant karo sukeltų trikdžių, išlieka vienu labiausiai vertinamų pasaulyje.	https://www.calcalistech.com/ctech/news/article/byomwn1m6
10-31	Nepaisant karo sudrebtos rinkos, Izraelio startuoliai ir toliau sėkmingai veikia užsienio rinkose bei pritraukia tarptautines investicijas. Tai teigiamas ženklas Izraelio technologijų sektoriui.	https://www.calcalistech.com/ctech/news/article/sjadurw2o

Bendra ekonominė informacija		
10-09	Izraelio centrinis bankas paskelbė apie programą, skirtą parduoti užsienio valiuta iki 30 mlrd. JAV dolerių, taip siekiant suvaldyti šekelio kurso svyravimus ir užtikrinti reikiamą likvidumą tolimesniam tinkamam rinkų funkcionavimui.	https://www.boi.org.il/en/communication-and-publications/press-releases/a09-10-23/
10-09	Po spalio 7 d. Hamas įvykdyto Izraelio užpuolimo, naftos kainos pasaulinėje rinkoje pakilo ~4%.	https://www.aljazeera.com/economy/2023/10/10/will-global-oil-prices-keep-rising-due-to-the-israel-hamas-war
10-20	Naftos kainos paskutines dvi savaites augo ir pasiekė 94 dolerių ribą už barelį. Kai kurie ekonomistai ir naftos prekybininkai baiminasi, kad kariniams veiksams nesiliaujant, naftos kaina gali perkopti 100 dolerių už barelį ribą. Kol kas jokių naftos ir dujų tiekimo sutrikimų dėl pradėtų karo veiksmų nėra, tačiau tikėtina, kad situacijai eskaluojantis, JAV gali įvesti papildomas sankcijas Iranui, kuris laikomas pagrindiniu Hamas ir Hezbollah grupuočių rėmėju.	https://www.theguardian.com/business/2023/oct/20/oil-prices-israel-hamas-war
10-15	Izraelio centrinis bankas paskelbė priemones, kurios suteiktų finansinę paramą ar palengvintų turimus įsipareigojimus Izraelio piliečiams, ypač tiems, kurie gyvena arti karo zonų (30 km iki Gazos ruožo), ar kurių artimieji yra pakviesti į kariuomenę. Atitinkamai koreguojami paskolų mokėjimo terminai, atidedamos mėnesinės įmokos, gyventojai atleidžiami nuo kai kurių bankų mokesčių ir kt.	https://www.boi.org.il/en/communication-and-publications/press-releases/c15-10-23/
10-24	Per Saudo Arabijoje vykusį investicijų forumą Pasaulio banko prezidentas Ajay Banga teigė, kad Hamas ir Izraelio karas gali turėti rimtų pasekmių pasaulio ekonomikai: augančios naftos kainos, didėjanti infliacija ir kt. Svarbu atkreipti dėmesį į grėsmę, jog kariniai veiksmai išplis į kaimynines šalis, taip įnešant saugumo, ekonominio ir socialinio nestabilumo regione. Karas labai prieštarauja Saudo Arabijos, kuri šiais metais atkūrė ryšius su Iranu ir prieš prasidedant kovoms derėjosi dėl Izraelio pripažinimo, propaguojamai stabilesnių ir klestinčių Vidurio Rytų vizijai.	https://www.reuters.com/world/world-banks-banga-says-geopolitics-pose-serious-risk-world-economy-2023-10-24/
10-25	Tarptautinis valiutos fondas prognozuoja, kad Hamas sukeltas karas turės didelės įtakos kaimyninių šalių ekonomikoms – Egipto, Jordanijos, Libano. Tai pirmiausia pasireišk sumažėjusias turizmo srautais, išaugusiomis prekių transportavimo kainomis, sulėtėjusiomis arba visai sustojusiomis tarptautinėmis investicijomis. TVF vadovė teigia, kad nors kol kas ekonominio nuosmukio dėl karo nėra ir finansų rinkos išlieka sąlyginai stabilios, tikėtina, kad pasekmės pasimatys ateityje.	https://edition.cnn.com/2023/10/25/economy/economic-impact-israel-hamas-war/index.html
10-23	Izraelio banko paskelbtą paskelbė, kad palūkanų norma nesikeis - išliks 4,75%, infliacija 2023 m. sieks 3,8%, o BVP augs 2,3% 2023 m. ir 2,8% 2024 m. Bankas prognozuoja, kad dėl poveikio ekonomikai padidės vyriausybės biudžeto deficitas, kuris 2023 metais sieks 2,3% BVP, o 2024 metais – 3,5% BVP.	https://www.boi.org.il/en/communication-and-publications/press-releases/b23-10-23/
10-30	„Moody's“ paskelbė niūrią Izraelio ekonomikos prognozę. Reitingų agentūros analitikai prognozuoja, kad 2024 m. Izraelyje infliacija šoktels iki 6,8%, o BVP augs tik 1,4%.	https://en.globes.co.il/en/article-moodys-sees-israel-inflation-jumping-to-68-1001461250

10-10 10-27	Nacionalinė valiuta smuko iki seniai nematytų žemumų USD ir EUR atžvilgiu. Nors praėjus kelioms karo savaitėms, situacija stabilizuojasi: šekelis paskutinę spalio savaitę JAV dolerio atžvilgiu pabrango 1%, o po pietų Tel Avive prekiavo apie 4,02 dolerio atžvilgiu.	https://www.reuters.com/markets/currencies/israel-shekel-sinks-lowest-since-2016-default-insurances-soars-2023-10-10/ https://bnn.network/finance-nav/israeli-shekel-strengthens-as-fears-of-escalation-ease-in-northern-region/
10-31	Izraelio ministrų kabinetas pritarė siūlymui suteikti leidimus 5000 žemės ūkio darbuotojų nedelsiant atvykti į Izraelį. Darbuotojų atranka ir susijusias klausimais rūpinsis privačios įmonės. Izraelio žemės ūkis patiria darbuotojų trūkumą po to, kai prasidėjus karui dalis darbuotojų iš Azijos šalių išvyko arba nukentėjo nuo karo veiksmų. Tikimasi, kad šis žingsnis padės įvesti stabilumo žemės ūkio sektoriuje.	https://en.globes.co.il/en/article-cabinet-approves-entry-of-5000-foreign-farm-workers-1001461503#utm_source=RSS
Strategijos ir naudingi dokumentai		
	Izraelio gyvybės mokslų industrijos 2022 m. ataskaita	IATI-Life-Sciences-Industry-21-11.pdf
	Izraelio gyvybės mokslų sektoriaus I pusmečio. ataskaita	https://www.iati.co.il/files/files/Compressed%20IATI%20H1%20Update%20Israels%20Life%20Science%20Industry%20Report.pdf
	Izraelio dirbtinio intelekto ir nacionalinio saugumo strategija	https://www.inss.org.il/publication/artificial-intelligence-and-national-security-in-israel/
	Izraelio 2023 m. aukštųjų technologijų apžvalga	https://innovationisrael.org.il/en/report/2023-annual-report-state-high-tech
<i>Parengė Donata Mauricaitė, LR komercijos atašė Izraelio valstybėje el. paštas Donata.Mauricaite@urm.lt</i>		